

LAUSUNTO

Asia: Hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa (Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelma)

Suomen Lukiolaisten Liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Kaikki tavoitteet ovat hyvin tärkeitä ja niitä kohti työskentelyä on syytä jatkaa. Enemmän huomiota tulisi kiinnittää tavoitteisiin 1 (Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita), 3 (Vahvistetaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista eri tasoilla) ja 7 (Puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja yhteistyöllä).

Kahdessa ensiksi mainitussa tavoitteessa koulutus on suuressa roolissa, ja kolmannessa kyse on muun muassa sosiaalisen median alustoista. Näin ollen tavoitteet koskevat suurelta osin lapsia ja nuoria. Lukuisat tutkimukset osoittavat, että vähemmistöryhmiin kuuluvat nuoret kokevat muita enemmän syrjintää ja häirintää oppilaitoksissa sekä kärsivät useammin mielenterveyden häiriöistä ja uupumuksesta (ks. esim. [Lukiolaisbarometri 2022](#)). Koulutusvalintojen eriytymisen vähentäminen esimerkiksi stereotypisoivaan opinto-ohjaukseen puuttumalla mahdollistaisi useammille nuorille omannäköisensä elämänpolun. Lisäksi nuorten maailmaan kuuluu vahvasti sosiaalinen media, ja verkkovihapuheeseen puuttuminen ja sen estäminen ovatkin nuorten hyvinvoinnin kannalta tärkeitä tavoitteita.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Erityisesti ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on ollut lisätä opettajien ja muun koulukenkilökunnan osaamista antirasistisesta kasvatustyöstä. Tätä työtä tulee jatkaa ja varmistaa, että antirasistinen kasvatusosaaminen lisääntyy ympäri Suomen. Kuitenkin kaikki rasisminvastainen systemaattinen työ yhteiskuntaa läpäisevästi on tärkeää ja muitakin hyväksi havaittuja hankkeita tulee jatkaa.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Kauniit sanat ja tiedottaminen eivät riitä, vaan muutoksia on tehtävä lainsäädäntöön. Hallituksen on sitouduttava yhdenvertaisen, tasa-arvoisen ja syrjimättömän yhteiskunnan luomiseen ennen kaikkea tekojen muodossa.

Helsingissä 9.8.2023

Hugo Pylkkö
Varapuheenjohtaja

Matti Mannonen
Pääsihteeri

Lisätietoja:

sosiaalipoliittinen asiantuntija Iiris Hynönen, 050 377 7729, iiris.hynonen@lukio.fi